

Overzicht over de lengtes van het middenschip.

Tekst | Jac Buchholz Beeld | Frank Hanswijk

Restauratie en herinrichting Nieuwe Kerk Delft voltooid

Terug naar het jaren-dertig-concept

Het is één van de bekendste en meest bezochte kerken van ons land, maar lange tijd niet optimaal beleefbaar. Daar is met de herinrichting die de afgelopen jaren plaatsvond, verbetering in gekomen. Vrijwel parallel aan die herinrichting liep een restauratietraject. Beide onder leiding van Van Hoogevest Architecten.

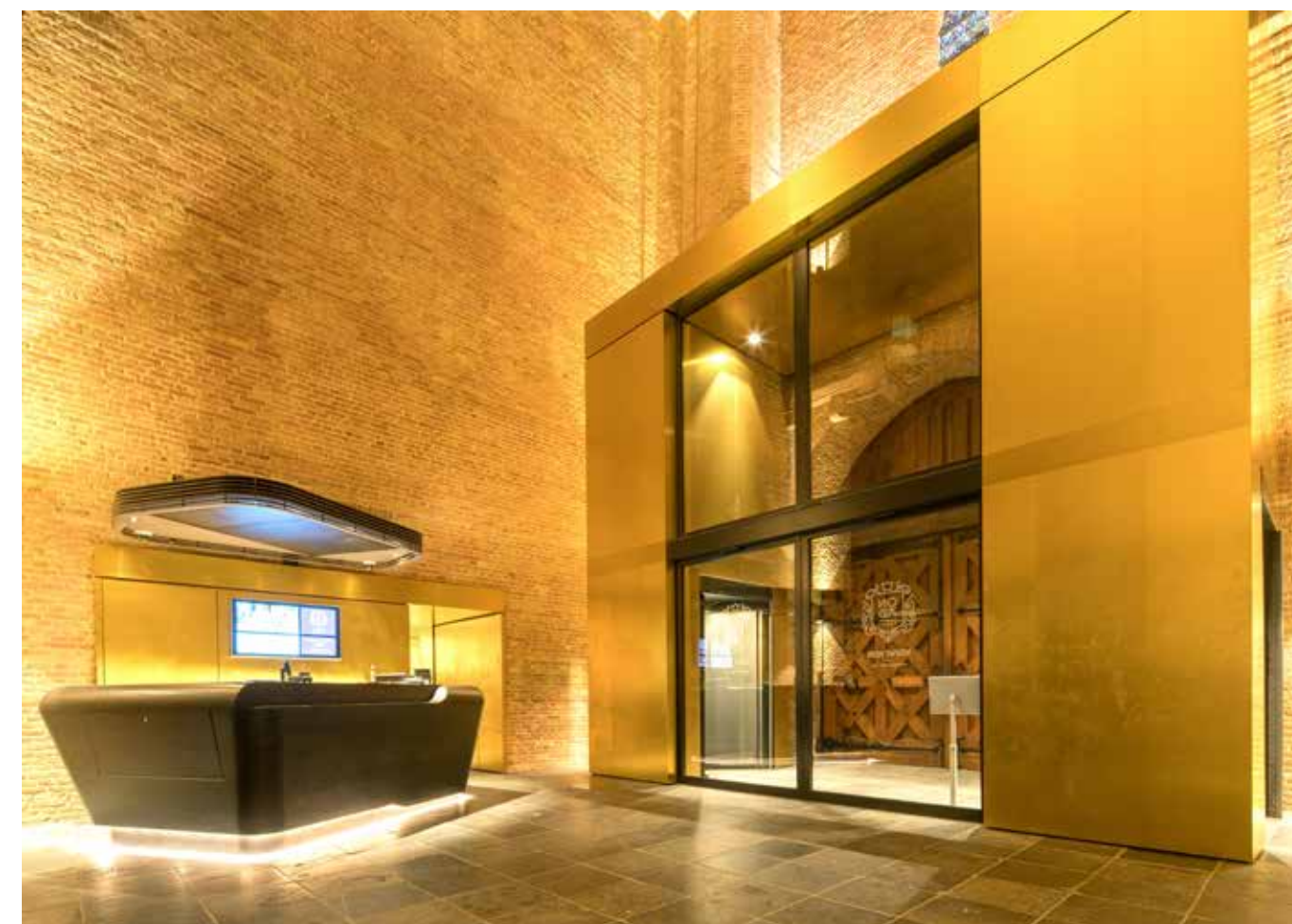
Architect Ron Verduijn van Van Hoogevest Architecten legt uit dat de afgelopen jaren in het teken stonden van het weer 'fit' krijgen van de Nieuwe Kerk, zowel fysiek als in architectonisch opzicht. Fysiek betekende dat een uitgebreide ambachtelijke restauratie, vertelt hij. "Het casco is volledig hersteld. Dat houdt onder meer in dat de leibedekking op de

daken is vervangen, dat het metselwerk is gerepareerd en dat waar nodig de kappen en het houten gewelf zijn gerestaureerd. Verder zijn alle glas-in-loodramen eruit gehaald, opnieuw verlood en voorzien van voorzetrampen." Hij wijst dan op een bijzondere schildering van Jacob Por boven het koor, waarvan de kleuren waren vervaagd. "We hebben er bewust voor

gekozen om die niet in de oorspronkelijke staat terug te brengen maar de gevolgen van het tijdsverloop zichtbaar te laten." Een andere ingreep was het verbeteren van de akoestiek van het orgel.

'GESAMTKUNSTWERK'

Voor de herinrichting, maakt Verduijn duidelijk, werd de restauratie van de kerk

De nieuwe entreepartij.

in de jaren dertig door architect Herman van der Kloot Meijburg uitgangspunt. Die trof destijds een middeleeuwse kerk met veel katholieke kenmerken aan waarin in de loop der tijd veel oneigenlijke aanpassingen waren doorgevoerd. Van der Kloot Meijburg besloot de restauratie op te pakken als een hedendaagse, kunstzinnige opgave, zegt Verduijn. "Hij pelde het gebouw leeg om zo de structuur ervan weer zichtbaar te maken. Daarbij gebruikte hij eerlijke materialen en veel jaren-dertig-invloeden. Op die manier creëerde hij een nieuw 'gesamtkunstwerk', een combinatie van middeleeuws en jaren dertig. De Nieuwe Kerk werd zo een middeleeuwse jaren-dertig-kerk."

BELEEFBAARHEID

Volgens Verduijn scheidde Van der Kloot Meijburg de kerk in twee delen, het preekgedeelte en het mausoleum. Hij maakte de hoofdas weer zichtbaar en bracht orde in het gebouw aan. Zo werd het interieur weer beleefbaar. Die beleefbaarheid werd echter door ingrepen na de jaren-

'Alle verstorende elementen zoals inbouwen en kroonluchters zijn verwijderd'

dertig-restauratie weer aangetast. Met het ontwerp van Van Hoogevest Architecten is dat nu weer hersteld. "De achterliggende gedachte was om dit gebouw weer voor zich te laten spreken en het daarmee de ruimtelijke kwaliteit en beleving te geven die bij haar statuur past. Zo zijn alle verstorende elementen als inbouwen en kroonluchters verwijderd. Dat laatste was nog wel even een pijnpunt. Daar was in de jaren zeventig door de kerkgemeenschap geld voor bijeengebracht. Maar de opdrachtgever nam uiteindelijk toch het dappere besluit om ze te laten verwijderen en zo de zichtlijnen te optimaliseren."

Verder, geeft Verduijn aan, is de winkel verplaatst, evenals de entree. Die bevindt zich nu onder het orgel, zodat de bezoeker het gebouw via de middeleeuwse hoofdas binnenkomt. "Om de architectuur vol-

ledig tot zijn recht te laten komen, zijn er eigentijdse lichttechnieken toegepast. Met opnieuw de orde in de kerk als uitgangspunt. Het interieur is nu gepleisterd met licht. Zo ongeveer als Van der Kloot Meijburg voor ogen heeft gehad en misschien wel van gedroomd heeft." ■

Bouwinfo

OPDRACHTGEVER

Protestantse Gemeente Delft

ARCHITECT

Van Hoogevest Architecten

AANEMER

Den Hoed, Bergambacht

ADVISEUR INSTALLATIES

DWA installatie- en energieadvies

INSTALLATIES

KlimaatService Holland BV (W), SPIE TB Delft B.V. (E)

Tekst | Jac Buchholz Beeld | Jan Buteijn

RESTAURATIE NIEUWE KERK: Efficiënter verwarmd

Onderdeel van de restauratie van de Nieuwe Kerk in Delft is het aanbrengen van een nieuw, efficiënter verwarmingssysteem. Ook is er vloerverwarming aangelegd. De uitvoering daarvan was in handen van Klimatech Holland.

Met die werkzaamheden begon het bedrijf vorig jaar november. Eind oktober van dit jaar werden ze afgerond, vertelt projectleider Teus Boogaard. “De kerk werd voorheen verwarmd door drie gasgestookte verwarmingsketels; die waren versleten. Bovendien functioneerde dat systeem niet optimaal, omdat de warme lucht vrij snel weer werd weggezogen.”

Klimatech Holland heeft de oude ketels laten demonteren en vervangen door vijf HR-verwarmingsketels. Daartoe werden in de techniekruimte – in de kelder van de kerk – de nodige aanpassingen doorgevoerd. Daarnaast is volgens Boogaard een stelsel van toe- en afvoerkanalen aangebracht die warme lucht de kerk inblazen en weer afvoeren. “We hebben kanalen onder de oude vloeren aangelegd en in de transeptwanden

bevinden zich nu op ca. 3,5 meter hoogte inblaasroosters. Het nieuwe systeem blaast de warme lucht nu via de nieuwe roosters direct in het middenschip en koor, waardoor het gehele gebouw beter verwarmd wordt.”

VOORBEREIDING EN AFSTEMMING

Boogaard geeft aan dat in het middenschip, de hoofdreef en de winkel de oude vloer verwijderd is geweest om hierin vloerverwarming en een onderliggend isolatiepakket aan te brengen. “Werken in een bestaand en bovendien monumentaal pand vraagt om een uitgebreide voorbereiding. Wat mag en kan wel en wat niet? Die randvoorwaarden en kaders zijn bepaald door de opdrachtgever in samenspraak met een extern installatieadviseur. Echter, in de uitvoering dien je dit samen met de bouwkundig aannemer op

een juiste wijze in te vullen. Een andere uitdaging was de beperkte ruimte om de nieuwe installatie op te stellen”, zegt Boogaard. “De toegang tot de kelder is krap en bochtig. Daarom hebben we de nieuwe luchtbehandelingskast na levering op locatie geheel laten demonteren, in kleine delen naar binnen gebracht en daar weer opgebouwd.”

MINIMALE OVERLAST

Hij merkt op dat het werk conform planning kon worden uitgevoerd. Vanwege de beperkte bouwplaats werden de meeste (grote) componenten na aankomst meteen verwerkt. “We hebben voor het plaatsen van de nieuwe koperen schoorsteen in overleg met de gemeente tijdelijk de weg moeten afsluiten, maar verder is de overlast voor de omgeving zo beperkt mogelijk gehouden.” ■

Klimatech Holland BV is specialist op het gebied van:

- ⇒ Verwarmingsinstallaties
- ⇒ Koelinstallaties
- ⇒ Klimaatplafonds
- ⇒ Luchtbehandelingsinstallaties
- ⇒ Ventilatie installaties
- ⇒ Regelinstallaties
- ⇒ Afstandbeheer
- ⇒ Sanitaire installaties
- ⇒ Drinkwaterinstallaties
- ⇒ Regenwateropvangsysteem
- ⇒ Riolering
- ⇒ Sprinklerinstallatie
- ⇒ Brandblusvoorzieningen

Aan de Markt in het centrum van Delft staat de gerestaureerde Nieuwe Kerk. Hier mochten wij de nieuwe installaties realiseren.

©Foto: Oude en Nieuwe Kerk Delft, Jan Buteijn

KLIMATECH HOLLAND BV

Nijverheidsstraat 31
3371 XE
Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184 - 613911
Fax 0184 - 614230

www.klimatech.nl